

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 138/2023
28.02.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Светлане Томић Јокић и Милене Рашић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Александра Шкољевића и др, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика и др, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Шкољевића – адвоката Марка Томовића и браниоца окривљеног Срђана Јевтића – адвоката Дејана Чукића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Чачку К. бр. 3/22 од 01.09.2022. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-723/22 од 08.12.2022. године, у седници већа одржаној дана 28.02.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Чачку К. бр. 3/22 од 01.09.2022. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-723/22 од 08.12.2022. године и то браниоца окривљеног Александра Шкољевића – адвоката Марка Томовића у целости, а браниоца окривљеног Срђана Јевтића – адвоката Дејана Чукића, у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док се у преосталом делу захтев за заштиту браниоца окривљеног Срђана Јевтића – адвоката Дејана Чукића **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Чачку К. бр. 3/22 од 01.09.2022. године окривљени Александар Шкољевић оглашен је кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. у вези члана 33. КЗ, за које му је суд претходно утврдио казну затвора у трајању од 3 године и 6 месеци и због кривичног дела злостављање и мучење из члана 137. став 1. КЗ, за које му је суд претходно утврдио казну затвора у трајању од 8 месеци, те је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 4 године, у коју му је урачунато време проведено у притвору од 01.12.2021. године до 21.01.2022. године. Истом пресудом окривљени Срђан Јевтић оглашен је кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. у вези члана 33. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 3 године, у коју му је урачунато време проведено у притвору од 01.12.2021. године до 03.12.2021. године. На основу члана

246. став 8. КЗ, од окривљеног Срђана Јевтића одузета је опојна дрога „амфетамин“ у укупној нето количини од 88,32 грама. Првостепеном пресудом одлучено је и о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-723/22 од 08.12.2022. године одбијене су као неосноване жалбе браниоца окривљеног Александра Шкољевића и браниоца окривљеног Срђана Јевтића и пресуда Вишег суда у Чачку К. бр. 3/22 од 01.09.2022. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости поднели су:

- бранилац окривљеног Александра Шкољевића – адвокат Марко Томовић, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе;

- бранилац окривљеног Срђана Јевтића – адвокат Дејан Чукић, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду или само укине другостепену пресуду и предмет врати другостепеном суду или исте преиначи и окривљеног Срђана Јевтића ослободи од оптужбе и одреди да трошкови поступка падну на терет буџетских средстава.

Врховни касациони суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, те је, након оцене навода изнетих у захтевима, нашао:

Захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Шкољевића – адвоката Марка Томовића и браниоца окривљеног Срђана Јевтића – адвоката Дејана Чукића су неосновани у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу захтев браниоца окривљеног Срђана Јевтића – адвоката Дејана Чукића недозвољен.

Браниоци окривљених у поднетим захтевима за заштиту законитости, као разлог подношења означавају битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и као незаконите доказе означавају исте доказе и то: записник о вештачењу мобилног телефона и СИМ картице ПУ Чачак од 03.12.2021. године, са табеларним приказом у ПДФ формату и приложеним ЦД и записник о вештачењу мобилног телефона и СИМ картице ПУ Чачак од 17.12.2021. године са табеларним приказом у ПДФ формату чији је саставни део УСБ на коме се у електронској форми налазе подаци о прикупљеном садржају и видео-запис од 17.11.2021. године. Наведену

повреду закона, браниоци окривљених образлажу на исти начин, наводима да су у конкретном случају, а што произилази из списка предмета, записници о вештачењу мобилних телефона одузетих од окривљених и сведока од 03.12.2021. године и 17.12.2021. године, сачињени на основу наредби Вишег јавног тужиоца у Чачку, а не на основу наредбе суда, из којих разлога су наведени докази прибављени супротно одредби члана 152. став 3. ЗКП, којом је прописано да се претресање уређаја за аутоматску обраду података и опреме на којој се чувају или се могу чувати електронски записи предузима на основу наредбе суда и по потреби уз помоћ стручног лица, као и одредбе члана 155. став 1. ЗКП, којом је прописано да на образложени захтев јавног тужиоца претресање наређује суд и представљају незаконите доказе у смислу члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП. По ставу одбране, изнетом у поднетим захтевима за заштиту законитости се у суштини указује да је вештачењем мобилних телефона, у ствари извршено претресање уређаја за аутоматску обраду података и опреме на којој се чувају или се могу чувати електронски записи, али без наредбе суда.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Из списка предмета произилази да је, сходно члану 113. ЗКП Виши јавни тужилац у Чачку, као орган поступка, у тој фази, дана 02.12.2021. године донео наредбу да се изврши вештачење из области дигиталне форензике и то мобилног телефона одузетог од Александра Шкољевића и исто је поверено Одсеку за оперативну форензику Полицијске управе Чачак, са задатком да се за временски период од 29.09.2021. године, закључно са 01.12.2021. године утврди комуникација остварена посредством телефона који је предмет вештачења са мобилним телефонима одузетим од Срђана Јевтића, АА и ББ, као и садржај видео записа и фотографија и на основу анализе екстрахованих података из мобилног телефона и СИМ картице издвојени су подаци који се односе на комуникацију са траженим претплатничким бројевима у виду позива, СМС порука, као и фотографије и видео записи. Такође из списка предмета произилази и да је, сходно члану 113. ЗКП, Виши јавни тужилац дана 06.12.2021. године дао наредбу Полицијској управи Чачак – Одсеку за оперативну форензику да изврши вештачење из области дигиталне форензике и то мобилних телефона ближе означених у наредби.

Одредбом члана 113. став 1. ЗКП прописано је да ће орган поступка одредити вештачење када је за утврђивање или оцену неке чињенице у поступку потребно стручно знање.

Самим тим, сходно наведеној одредби, у конкретном случају, јавни тужилац, као овлашћени орган у тој фази поступка је, у складу са одредбама ЗКП, донео предметне наредбе којима је одредио вештачење телефона и СИМ картице, те су наводи изнети у захтевима за заштиту законитости да се, у конкретном случају, ради о претресању из члана 152. став 3. ЗКП и да је увидом у записнике о вештачењима мобилних телефона учињена повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, оцењени као неосновани. При томе, мобилни телефони се могу сматрати уређајима за

аутоматску обраду података, у смислу члана 152. став 3. ЗКП, те сходно томе, по предлогу јавног тужиоца суд може наредити њихово претресање, у смислу одредбе члана 155. ЗКП, код сложенијег поступка прегледа у форми претресања када то захтева конкретан случај, али истовремено, може се и наредбом јавног тужиоца у мање сложеним ситуацијама одредити вештачење мобилног телефона и његовог садржаја, као у овом конкретном кривичном поступку.

Бранилац окривљеног Александра Шкољевића – адвокат Марко Томовић, у преосталом делу захтева за заштиту законитости, образлажући повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, указује на повреду закона из члана 440. ЗКП, односно погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, али ти наводи захтева, имајући у виду одредбу члана 485. став 4.ЗКП, нису били предмет оцене Врховног касационог суда.

Уједно, Врховни касациони суд указује да наводи захтеви браниоца окривљеног Александра Шкољевића – адвоката Марка Томовића, којима се цитирају одлуке Врховног касационог суда, нису од утицаја на другачију одлуку у овом конкретном поступку, јер се не ради о истом чињеничном стању, па самим тим ни о истој кривично-правној ситуацији.

У преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Срђана Јевтића – адвоката Дејана Чукића је недозвољен.

Наиме, у захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног Срђана Јевтића – адвокат Дејан Чукић нумерише и повреде закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, а које повреде су законом дозвољени разлози за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца. Међутим, образлажући наведене повреде закона бранилац окривљеног Срђана Јевтића износи сопствену верзију догађаја, сопствено виђење одлучних чињеница које из доказа произилазе, и на својим чињеничним закључцима другачијим од оних утврђених у побијаним пресудама заснива свој став да у радњама окривљеног нема елемената кривичног дела из члана 246. став 1. КЗ, већ да се радње окривљеног, у конкретном случају, могу само квалификовати као омогућавање уживања опојних дрога из члана 247. став 1. КЗ. На описани начин, бранилац окривљеног указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП.

Одредбом члана 485. став 4. ЗКП, таксативно су набројане повреде закона које могу бити учињене у поступку пред првостепеним и жалбеним судом, а које представљају разлоге због којих окривљени преко браниоца може поднети захтев за заштиту законитости – члан 74, члан 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. став 3. и 4. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку, у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност

подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 440. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Срђана Јевтића – адвокат Дејан Чукић, у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.**

**Председника већа-судија
Бата Цветковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**